

POSUDEK

Harazim, Karel: Analýza rozpadu Súdánu. Dědictví kolonialismu nebo následek islámského fundamentalismu? Hradec Králové: Filozofická fakulta (diplomová práce), 2015. 97 s.

Autor diplomové práce si vybral velmi aktuální téma, kterým rozpad Súdánů a vznik nového státu na mapě Afriky bezpochybně je. Vznik nového státu je vždy fascinující záležitostí a zejména na africkém kontinentu si tyto procesy zaslouží velkou pozornost. Hlavním důvodem je hledání základních příčin rozpadu států a hledání obecných náležitostí a jejich aplikovatelnosti na další africké země, které se často potýkají se stejnými problémy (Nigérie, DRC, Angola, Mali atd.).

Téma je z tohoto hlediska naprosto nosné a přináší řadu zajímavých informací, které vedou k hlubšímu pochopení dezintegrace Súdánu. I když je téma vymezeno časově rozpadem súdánského státu, téma je časově vymezeno mnohem širěji, protože autor se zajímá i o případné historické kořeny a příčiny rozpadu Súdánu (koloniální kritérium). Téma je jasně vymezeno jak z obsahového, tak i geografického hlediska. Celkové pojetí práce je promyšlené a logické. Záměrem a vlastně hlavním cílem práce je vymezit základní příčiny rozpadu Súdánu a vzniku nového státu Republiky Jižní Súdán.

Autor teoreticky zakotvil diplomovou práci v teorii ne/úspěšných států, nebo spíše v teorii failed states. Teoretická část se sice opírá o řadu relevantních autorů (Rotberg, Collier, Kolsto, Zartman, Gellnera a někteří další), ale dovedl bych si ji představit lépe strukturovanou a více soustředěnou zejména na problematiku dezintegrace státu. Nicméně, co považuji v této části za velmi přínosné, je definování hlavních kritérií rozpadu (ne/fungování) států, které pak autor důsledně propojuje s případovou studií Súdán.

Autor si definuje dvě základní hypotézy, které vlastně vychází z názvu diplomové práce, že jednak britský kolonialismus nebo islámský fundamentalismus stojí za rozpadem země. Obě tyto hypotézy jsou naprosto relevantní, odpovídají zaměření diplomové práce a autor hledá na ně odpovědi v jednotlivých dílčích kapitolách. Stanoveným hypotézám a cíli diplomové práce odpovídají i zvolené metody výzkumu (empiricko-analytický přístup a případová studie).

Struktura práce je logická, autor v případové studii striktně navazuje na teoretické zakotvení práce, zkoumá rozpad súdánského státu podle v teorii definovaných kritériích. Tím velmi názorně promítá teoretické příčiny rozpadu do konkrétní analýzy a dosahuje tak příznivých výsledků a zjištění. Úvod obsahuje z formálního hlediska všechny náležitosti, nicméně zpracování současného stavu výzkumu nepovažuji za příliš šťastné a přínosné. Naopak struktura úvodu je přehledná a vede čtenáře od jednoho problému k dalšímu. Závěr je napsán s velkým přehledem a je nutno říci, že zde autor zúročil zpracování shrnutí u každé kapitoly, které hodnotím velmi pozitivně. Autor vyvrací první hypotézu a zbavuje Brity odpovědnosti na současném rozpadu Súdánu, naopak druhou hypotézu diplomant potvrzuje a viní islámský fundamentalismus súdánského politického vedení za rozhodující faktor rozpadu arabského severu a černošského jihu.

Některé jednotlivé kapitoly jsou zbytečně rozvláčné a zabíhající do hluboké minulosti, často obsahují zajímavé informace, u kterých však čtenář není zcela jistý, proč jsou z pohledu tématu práce uváděny. Zejména historické kapitoly mají výrazně deskriptivní charakter, ale to je asi úděl podobných textů, a je otázka, zda se tomu pisatel mohl vyhnout. Jak jsem již uvedl, velmi pozitivně hodnotím jednotlivá shrnutí, které následují za většinou kapitol. Právě v nich můžeme sledovat autorovy schopnosti interpretace, argumentace, kritického pohledu na dané téma, hodnocení postojů autorů, zjištěných empirických dat atd. Autor využíval řadu současných českých a zejména zahraničních pramenů. V současnosti teprve vznikají první

práce, které se zabývají tímto tématem, takže můžeme tuto diplomovou práci, alespoň v českém prostředí, považovat za průkopnickou.

Po formální stránce je diplomová práce víceméně v pořádku, autor používá správně citační normu, nenarazil jsem na větší stylistické či gramatické chyby.

Předložená diplomová práce splňuje základní předpoklady pro tento písemný typ závěrečné práce, autor na řadě míst projevil své schopnosti interpretace, argumentace a kritického pohledu na dané téma. Práce se vyrovnává nejen s hlavním cílem, ale i hypotézami. Z těchto důvodů práci doporučuji k obhajobě.

V Olomouci dne 30. května 2015

Doc. PhDr. Vlastimil Fiala, CSc.
Vedoucí práce